

Aan de voorzitter en (plv.) leden van de
Vaste Commissie voor Economische Zaken en Klimaat
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Briefnummer

20/10.102/EtB/Man

Onderwerp

Tweede incidentele suppletoire
begroting inzake noodpakket banen
en economie

Den Haag

12 mei 2020

Telefoonnummer

070-3490321

E-mail

brake@vnoncw-mkb.nl

Geachte dames en heren,

Bij de start van de coronacrisis heeft het kabinet in heel korte tijd de TOGS-regeling neergezet: een tegemoetkoming in de vaste lasten van 4.000 euro die ondernemers dragen, terwijl hun omzet is gekelderde. Vele ondernemers hebben inmiddels ook dit bedrag op hun bankrekening staan en dat is een mooi resultaat. We zijn ook verheugd dat het kabinet de TOGS-regeling diverse malen heeft uitgebreid, naar meer sectoren en ook voor bedrijven die mede op basis van hun geregistreerde nevenactiviteiten en omschrijving van hun bedrijfsactiviteit in aanmerking kunnen komen voor de regeling.

Toch zien we nog twee belangrijke problemen met de huidige regeling die ons inziens gerepareerd moeten worden:

1. **Onbegrip bij keuze van bedrijven en sectoren.** De systematiek van SBI-codes leidt weliswaar tot snelle en geautomatiseerde verwerking van aanvragen, het leidt ook tot onbegrip in de keuze van sectoren die wel of niet in aanmerking komen. We krijgen ondanks de verruiming van de regeling nog vele schrijnende voorbeelden binnen van kleine bedrijven die buiten de boot vallen en waar een bedrag van 4.000 euro een groot verschil maakt. In de bijlage geven we een aantal voorbeelden van sectoren die wat ons betreft alsnog in deze regeling een plek moeten krijgen.

We verzoeken u er bij het kabinet op aan te dringen om de huidige TOGS-regeling verder uit te breiden naar sectoren die nu buiten de boot vallen, maar wel forse omzetsdaling zien en vaste lasten moeten dragen. Zie hiervoor de bijlage bij deze brief.

2. **Bedrag van 4.000 euro sluit niet aan op praktijk.** Veel bedrijven hebben hoge omzetderving terwijl vaste lasten doorlopen, die niet gedekt worden met deze regeling; 4.000 euro voor een periode van 3 maanden is voor veel bedrijven fijn, maar tegelijk een druppel op de gloeiende plaat. Hoge doorlopende kosten voor ondernemers worden nu gedekt door verliezen van de ondernemer of door opbouw van schuld bij belastingdienst of andere partijen. Dat is niet langer vol te houden, zeker niet nu het ernaar uit ziet dat diverse sectoren nog langer te maken krijgen met groot omzetverlies. Daarom zal bij “pakket 2” een regeling getroffen moeten worden die met meer maatwerk voorziet in de ondersteuning van ondernemers, voor doorlopende lasten naast de personeelslasten waar de NOW voor is.

We verzoeken u er bij het kabinet op aan te dringen om in “pakket 2” tot nieuwe maatregelen te komen, waarbij nauwer wordt aangesloten op het werkelijke omzetverlies en de doorlopende lasten voor ondernemers, waarbij de knelpunten bij de TOGS voorkomen worden.

We verzoeken u deze punten in te brengen bij het overleg dat u met minister Wiebes en staatssecretaris Keijzer heeft over de aanvullende begroting onderwerp op 18 mei a.s.

Een afschrift van deze brief is tevens verzonden aan minister Wiebes en staatssecretaris Keijzer.

Graag zijn we bereid tot nadere toelichting,

Hoogachtend,

J. Vonhof
voorzitter MKB-Nederland

Bijlage bij briefnr. 20/10.102/EtB/Man d.d. 12 mei 2020

Voor de TOGS-regeling zijn in uitgebreide lijsten diverse deelsectoren opgenomen, die met SBI-codes worden aangeduid. Ondanks de uitbreidingen zien we dat als gevolg van deze aanpak, nog veel (deel)sectoren niet op de lijst staan en veel ondernemers met grote omzetvermindering buiten de regeling vallen. Er is geen goede verklaring gegeven waarom deze sectoren en ondernemers buiten de regeling vallen en anderen wel in aanmerking komen. We roepen het kabinet op om dat probleem te verhelpen.

Hieronder nemen we een aantal voorbeelden op ter illustratie.

Koude bakker wel, warme bakker niet?

Bakkers die hun producten inkopen (koude bakkers) krijgen nu wel compensatie, maar bakkers die hun eigen producten maken (warme bakkers) niet. Waarschijnlijk is bij het opnemen van de bakkers over het hoofd gezien, dat er naast de koude bakkers (code 47241) een aparte code is voor warme en ambachtelijke bakkers, maar die ontbreken op de lijst (code 1071 en 1072).

Personenvervoer in luchtballon, sportvliegtuig of veerdienst gaat net zo min als in taxi

De omzet van ballonvaarders en andere vliegspororganisaties die personenvervoer door de lucht verzorgen (code 5110) is weggevallen door de 1,5 meter regel; je kan niet meer met een groep in de mand voor een ballonvaart of in een sportvliegtuig. Dat geldt ook voor veerdiensten, die groot omzetverlies hebben (code 5010). Ook zij horen dus in de lijst van getroffen sectoren, net als bijvoorbeeld personenvervoer via taxi's die nu wel zijn opgenomen.

Supermarkten in recreatiegebieden, stations of bij universiteiten hebben groot omzetverlies

Het gaat goed met de supermarkten, maar je zou maar kleine ondernemer of franchisenemer zijn met een supermarkt op een recreatiegebied, station of universiteit. Vaak 100% omzetverlies, maar de TOGS geldt niet. De ondernemer van het recreatiegebied krijgt dan wel de vergoeding, maar de winkelier niet. We hebben met de branche meer dan 150 bedrijven geïdentificeerd die uitgesloten worden.

Vele toeleveranciers van getroffen sectoren ontbreken

Bedrijven die als toeleverancier leveren aan sectoren die door de overheidsmaatregelen veel omzetverlies kennen, zijn ook aan de lijst toegevoerd. Eis is dat ze tenminste 70% toeleveren aan de in de lijst opgenomen direct getroffen sectoren. Goed dat deze categorie is opgenomen, maar diverse sectoren toeleveranciers die in ruime mate voldoen aan het criterium 70%, ontbreken op de lijst. Dat is niet uit te leggen aan deze bedrijven. Ook zij zouden in deze categorie opgenomen moeten worden.

Wie	Waarom	Codes
Verzorgingsproducten en cosmetica	Toeleveranciers aan schoonheidsspecialist, nagelstylist en kapper - beroepen die op last van de overheid gesloten zijn - vallen niet onder regeling, terwijl hun klanten grotendeels gestopt zijn.	4645
Kleine grafische industrie en drukkerijen	Ook hier is de vraag vanuit de gesloten sectoren opgedroogd, waardoor vele bedrijven uit de sector niet of nauwelijks werk hebben. Vergelijkbare sectoren als groothandel in papier en karton, of fotografie zijn wel opgenomen in de lijst.	1812, 1813, 1814
Standbouw van reclamebureaus	Door het opschorten van evenementen is het plaatsen en inrichten van stand presentaties en tentoonstellingspresentaties weggefallen.	7311
Lijstenmakers	Lijstenmakers werken veelal voor musea en galerieën die gesloten zijn. Het overgrote deel van de lijstenmakers heeft omzet zien dalen met 75-100%. Winkels in lijsten (47783) zijn wel opgenomen, maar de lijstenmakers niet.	1629
Ambachten	Vele kleine ondernemers die werken in de brede ambachtelijke sector ontbreken in de regeling, zoals het maken van meubels, bier, sierraden of kleding. Zij leveren vaak aan direct getroffen bedrijven als winkels en horeca en zien daarom groot omzetverlies.	Vele diverse codes
Creatieve industrie	Veel kleine architecten, ontwerpers, uitgeverijen, gaming, mode en textiel en fotografen die leveren aan zowel zakelijke als consumentenmarkt zien veelal meer dan 50% van hun omzet wegvallen. Het effect voor de sector neemt bovendien steeds sterker toe en aantal bedrijven met groot omzetverlies groeit gestaag.	Vele diverse codes
Schoonmaak hotels	Hotelschoonmaak wordt net zo hard getroffen als de hotels zelf. De bedrijven die zich in deze activiteiten hebben gespecialiseerd zagen hun omzet met 80 tot 95% dalen.	
Handelsbemiddeling	Veel ondernemers die werken in handelsbemiddeling voor bedrijven in hard getroffen sectoren. Net als de bedrijven zelf, worden zij, vaak kleine bedrijven, hard geraakt.	46XX

Mobiliteit en transport

Veel bedrijven in mobiliteit en transport worden hard geraakt, vooral kleinere garages voor onderhoud en reparatie van auto's, verkoop van caravans en aanhangers, schadeherstel, en dienstverleners zoals autowas.

Internationaal opererende bedrijven

Diverse internationaal opererende bedrijven hebben zich bij ons gemeld, veelal kleine mkb-bedrijven, waar de omzet is weggevallen omdat zij de nodige toelieferingen niet meer ontvangen, of omdat hun klanten hun producten en diensten niet meer afnemen. Het gaat hier om vele diverse SBI-codes. Bijvoorbeeld een machinebouwer voor de sierteelt die voor hun robots geen leveringen meer ontvangt uit China en waar de wereldwijde vraag naar hun product is stil komen te liggen (code 3323). Of een groothandel in machines voor de glassector (slijpmachines, snijtafels), die niets meer ontvangt van toelieferanciers uit Italië en Spanje en de omzet met 95% is gedaald (code 7112).

Medische dienstverlening

Diverse ondernemers rond de medische dienstverlening ontbreken in de regeling, bijvoorbeeld audiocentres, tandtechnische bedrijven, echoscopisten of medisch specialisten. Terwijl ook hier sprake is van groot omzetverlies.

Kleine aan huis gebonden ondernemers

Diverse kleine ondernemers die vanuit huis hun bedrijf voeren, bijvoorbeeld voor pedicures, vallen nog buiten de boot. De eis dat er een aparte toegang moet zijn of significante bedrijvigheid sluit veel ondernemers uit. Bovendien zijn er diverse kleine ondernemers die nog niet voldoen aan de eis dat er 4.000 aan vaste lasten zijn. Ook voor kleinere bedragen zouden ondernemers in aanmerking moeten kunnen komen. Deze eisen knellen des te meer, nu ook de Tozo een urencriterium kent van 1225 uur. Kleine aan huis gebonden ondernemers staan met lege handen.

Bedrijven met meerdere vestigingen

Waarom is ervoor gekozen dat een bedrijf met 10 kapsalons even veel krijgt als een bedrijf met één kapsalon? De vaste lasten van een bedrijf met 10 vestigingen is 10 keer zo hoog. Hoe kan een bedrijf deze lasten opvangen wanneer de omzet naar nul is gedaald? Dit zal in ieder geval opgelost moeten worden in het “tweede pakket” met een regeling voor vaste lasten die meer op maat is toegesneden.